

Trumpas jaunimo problemų sprendimo Rietavo savivaldybėje 2013–2018 metų plano pristatymas

Jaunimo problemų sprendimo Rietavo savivaldybėje 2013–2018 metams planas parengtas įgyvendinant projektą „Integruotos jaunimo politikos plėtra“, finansuojamą pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.1-VRM-07-V „Bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių skatinimas“. **Projektą įgyvendina** Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos. **Projekto tikslas** – stiprinti valstybinį ir nevyriausybinių sektorių, dirbančių su jaunimu ir kurti, skatinti ir stiprinti bendradarbiavimo tarp valstybinio ir nevyriausybinių sektorių formas.

Jaunimo problemų sprendimo Rietavo savivaldybėje 2013–2018 metams planas skirtas Rietavo savivaldybės valdžios, verslo ir visuomenės atstovams, formuojantiems jaunimo politiką Rietavo savivaldybėje. Planu siekiama sukurti darnią aplinką ir prielaidas vystyti tęstinę jaunimo politiką, užtikrinant esamų priemonių plėtojimą, kylančių problemų sprendimą, naujų priemonių atsiradimą ir efektyvų šių priemonių veikimą, užtikrinant tarpžinybinį ir tarpsektorinį bendradarbiavimą, ir sudarant palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei integruojantis į visuomenės gyvenimą.

Dokumentas parengtas atsižvelgiant į ES jaunimo politikos strategijos, Europos jaunimo pakto, Lisabonos strategijos, Europos Komisijos Jaunimo politikos baltosios knygos, Jaunimo politikos pagrindų įstatymo, Nacionalinės jaunimo politikos plėtros programos, Rietavo savivaldybės plėtros iki 2016 m. strateginio plano ir kitų aktualių teisės aktų nuostatas. Rengiant planą, buvo remtasi Rietavo savivaldybės jaunimo problematikos tyrimu, Jaunimo politikos įgyvendinimo Rietavo savivaldybėje kokybės vertinimo ataskaita, Rietavo savivaldybės jaunimo reikalų koordinatoriaus pateikta informacija, Rietavo savivaldybėje suorganizuotų diskusijų su jaunimo organizacijų ir su jaunimu dirbančių organizacijų, Savivaldybės ir jai pavaldžių institucijų atstovų nuomone. Naudotasi Lietuvos statistikos departamento, Juridinių asmenų registro, Rietavo savivaldybės administracijos ir kitų institucijų statistiniais duomenimis. Situacijos analizei atlikti pasitelkta PEST analizės technika, pateikiant politinių–teisinių, ekonominių, socialinių–kultūrinių bei technologinių veiksmų apžvalgą.

Plane išskirtos šios pagrindinės jaunimo problemos:

- sunkumai įsidarbinti, mažas darbo vietų skaičius ir maži atlyginimai;
- nepakankamai išvystyta infrastruktūra, skirta jaunimo laisvalaikiui, vietų jaunimui susiburti ir leisti laisvalaikį trūkumas;
- jaunimo darbuotojų trūkumas;
- patyčios ir nesaugumas gatvėse.

Šioms problemoms spręsti siūlomos prioritetinės veiklos kryptys:

- sąlygų išnaudoti mokyklos infrastruktūrą aktyviam jaunuolių laisvalaikio praleidimui sudarymas (aktų, sporto salės ir pan.);
- sąlygų mokiniams sportuoti po pamokų (mokyklos salėje ar stadione) sudarymas, sporto užsiėmimų, būrelių organizavimo skatinimas;
- sveiko ir aktyvaus gyvenimo būdo propagavimas;
- profesinio orientavimo, ypatingą dėmesį skiriant moksleiviams, stiprinimas.
- jaunimo politikos stebėsenos ir vertinimo sistemos diegimas.

Prioritetinėms kryptims, tikslams ir uždaviniams įgyvendinti pasiūlytas priemonių planas, kuriame pagrindiniais vykdytojais ir partneriais yra pasiūlyta Rietavo savivaldybės struktūros ir institucijos, Savivaldybėje veikiančios institucijos, nevyriausybinės

organizacijos, verslo įmonės ir jaunimo organizacijos, struktūros, neformalios grupės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai prisideda prie Savivaldybės jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo, plane iškeltų problemų sprendimo.

**Jaunimo problemų sprendimo Rietavo savivaldybėje 2013–2018 metų plano
Priemonių plano įgyvendinimo gairės**

Priemonė	Įgyvendinimo gairės
1. Tikslas – skatinti jaunimo saviraišką ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime	
1.1. Uždavinys – skatinti savanorystę ir dalyvavimą jaunimo organizacijų veikloje	
1.1.1. Rengti jaunimo veiklos pristatymus mokyklose	Inicijuoti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų ir mokyklų bendradarbiavimą. Sudaryti jaunimo veiklos pristatymų mokyklose koncepciją ir ją įgyvendinti
1.1.2. Rengti savanorių pagerbimo ir apdovanojimo renginius	Inicijuoti savanorių pagerbimo renginį, jo metu apdovanoti ar kitaip pagerbti Savivaldybėje veikiančius savanorius ir savanoriškas organizacijas, skatinti savanorystės plėtrą ir geresnį žinomumą
1.2. Uždavinys – didinti neformalaus ugdymo teikėjų skaičių, plėsti ugdymo paslaugų pasiūlą ir didinti su jaunimu dirbančių įstaigų specialistų kompetencijas	
1.2.1. Įdiegti neformalaus ugdymo krepšelio sistemą	Įvertinti ir išanalizuoti Švietimo ir mokslo ministerijos įgyvendinamą pilotinį neformalaus ugdymo krepšelio diegimo projektą. Inicijuoti neformalaus ugdymo krepšelio diegimą Savivaldybėje pagal Švietimo ir mokslo ministerijos rekomendacijas
1.2.2. Didinti neformalaus ugdymo įstaigų darbuotojų darbo su jaunimu kompetencijas	Inicijuoti mokymus neformalaus ugdymo įstaigų darbuotojams arba stengtis juos deleguoti į kitų institucijų rengiamus mokymus. Savivaldybei rengiant kvalifikacijos kėlimo mokymus pačiai, atsižvelgti į Jaunimo reikalų departamento patirtį ir įgyvendintas iniciatyvas rengiant jaunimo darbuotojus
1.3. Uždavinys – užtikrinti mokyklų ir kitų viešųjų įstaigų, turinčių laisvalaikio praleidimui ir ugdymui tinkamą bazę, atvirumą jaunimui	
1.3.1. Įvertinti esamą poreikį ir numatyti mokyklas ar kitas įstaigas, kuriose esama laisvalaikio praleidimui tinkama bazė (pvz. sporto salės) turi būti laisvai prieinama jaunimui	Vertinant situaciją ir rengiant sprendimą, atsižvelgti į geografinį mokyklų ar kitų tinkamų įstaigų išsidėstymą. Analizuoti, kurie viešieji pastatai būtų lengviausiai ir patogiausiam prienami jaunimui. Siūlant sprendimą įvertinti tai, kad pastatai ir juose esanti laisvalaikio praleidimui bazė turi būti prienami kuo didesniai skaičiui jaunų žmonių
2. Tikslas – įtraukti jaunimą ir su jaunimu dirbančių organizacijų atstovus į sprendimų priėmimą ir plėtoti tarpinstitucinį bendradarbiavimą	
2.1. Uždavinys – remti jaunimo organizacijų veiklą skiriant finansavimą projektams	
2.1.1. Remti jaunimo organizacijų projektus	Numatyti finansavimą Savivaldybės biudžete ir įvykdžius konkursą, finansuoti projektus
2.2. Uždavinys – stiprinti Jaunimo reikalų tarybą, didinti jaunimo atstovų įtraukimą į Savivaldybei aktualių klausimų svarstymą, gerinti skirtingų institucijų bendradarbiavimą sprendžiant jaunimo problemas	
2.2.1. Rengti įvairių jaunimui aktualių sričių (kultūros, sporto, urbanistikos, ugdymo ir t.t.) aktualijas aptariančius Jaunimo reikalų tarybos posėdžius	Į Jaunimo reikalų tarybos posėdžių darbotvarkes įtraukti ir kviešti Savivaldybės skyrių atstovus. Šių posėdžių metu Jaunimo reikalų tarybos narius supažindinti su jaunimui aktualių savivaldybės skyrių veikla, prioritetais
2.2.2. Parengti ir pateikti atsakingiems savivaldybės skyriams Jaunimo reikalų tarybos rekomendacijas,	Po Jaunimo reikalų tarybos posėdžių, aptariančių jaunimui aktualių Savivaldybės skyrių veiklą, parengti prioritetus ir Jaunimo reikalų taryboje patvirtinti

pasiūlymus dėl vykdomos veiklos.	rekomendacijas dėl šių skyrių veiklos, prioritetų ir kitų veiklos aspektų
3. Tikslas – spręsti jaunimo įsidarbinimo ir sėkmingo įsitvirtinimo Savivaldybėje problemas, skatinant jaunų žmonių verslumą ir gerinant profesinį orientavimą ir moksleivių pasirengimą darbinei karjerai	
3.1. Uždavinys – įgyvendinti į jaunimą orientuotas verslumo skatinimo programas	
3.1.1. Kasmet organizuoti jaunimo verslumo konkursą	Susipažinti ir išanalizuoti kitų savivaldybių patirtį rengiant jaunimo verslumo konkursus. Parengti konkurso koncepciją ir inicijuoti Savivaldybės sprendimą rengti konkursą kasmet
3.1.2. Teikti konsultacijas verslo pradžios klausimais, organizuoti informacijos sklaidos renginius ir konferencijas	Inicijuoti vietos verslo įmones ir Rietavo verslo informacijos centrą teikti konsultacijas jauniems žmonėms verslo pradžios klausimais, Savivaldybės administracijai inicijuoti informacinių renginių rengimą
3.1.3. Sukurti verslininkų-mentorių tinklą, padedantį ir konsultuojantį jaunimą, norintį kurti verslą	Burti Savivaldybės teritorijoje gyvenančius ir verslą kuriančius verslininkus į mentorių tinklą. Kuriant tinklą, į jo veiklą įtraukti tuos verslininkus, kurie nori neatlygintinai ugdyti jaunimo verslumą. Savivaldybės darbuotojams prisiimti atsakomybę kuruoti ir palaikyti tinklo veiklą
3.2. Uždavinys – gerinti moksleivių profesinį orientavimą didinant mokyklų atvirumą bendradarbiavimui, supažindinant moksleivius su profesijomis ir padedant rengtis darbinei karjerai	
3.2.1. Inicijuoti mokyklų ir verslo įmonių bendradarbiavimą, supažindinant moksleivius su skirtingomis profesijomis	Inicijuoti mokyklų aktyvesnį bendradarbiavimą su verslo įmonėmis. Skatinti mokyklų administracijas aktyviai ieškoti partnerystės, rengti bendrus projektus, iniciatyvas su verslu. Mokyklų ir verslo įmonių bendrų iniciatyvų dėka sudaryti sąlygas mokiniams susipažinti su skirtingomis specialybėmis, pamatyti skirtingų profesijų asmenų darbinę veiklą
4. Tikslas – vykdyti efektyvią prevencinę veiklą, gerinti fizinę ir psichologinę jaunimo sveikatą, formuoti jaunimo sveikos gyvensenos įpročius	
4.1. Uždavinys – skatinti sveiką gyvenseną ir plėtojant sportą visiems, didinti sportuojančio jaunimo skaičių	
4.1.1. Organizuoti masinius neprofesionalaus sporto renginius	Masiniai renginiai, skirti ne profesionaliems sportininkams skatina sveiką gyvenseną ir yra patrauklūs jaunimui, todėl, siekiant didesnio sportinio aktyvumo, rekomenduojama inicijuoti įvairių sporto šakų renginius (pvz., krepšinio, futbolo turnyrai, dviračių, bėgimo maratonai ir t.t.). Sprendimus dėl konkrečių sporto šakų renginių pasirinkimo rekomenduojama priimti įtraukiant sporto mokyklų, jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, bendruomenių atstovus. Šiuos asmenis taip pat svarbu įtraukti į renginių organizavimą, skatinti savanorystę organizuojant ir įgyvendinant renginius
4.1.2. Rengti švietėjiškas akcijas ir renginius, informuojančius jaunimą apie sveiką gyvenseną	Remti ir pavaldžioms įstaigoms pavesti rengti švietėjiškas akcijas. Akcijų organizavimui išnaudoti kitus įvykius, Savivaldybės šventes, vykstančius renginius. Jų metu patraukliai, novatoriškai skatinti jaunimą rinktis sveiką gyvenimo būdą
4.2. Uždavinys – vykdyti efektyvią prevencinę veiklą, paremtą turiningo laisvalaikio ir	

užimtumo didinimu, įtraukimu į jaunimo organizacijų veiklą	
4.2.1. Rengti stovyklas, įvairaus sporto turnyrus nusikalsti linkusiam jaunimui	Inicijuoti tikslines stovyklas ar renginius nusikalsti linkusiam jaunimui. Į stovyklų ar renginių planavimą ir reikalingų resursų užtikrinimą įtraukti skirtingas suinteresuotas grupes (pvz., Švietimo, kultūros ir sporto skyrių, policijos komisariatą, vietos bendruomenę). Taikyti netradicinius metodus (pvz., naktinį krepšinio turnyrą).
4.2.2. Remti jaunimo organizacijų projektus, kuriuose į organizuotą veiklą įtraukiami socialiai pažeidžiami ir nusikalsti linkę jauni žmonės	Remiant jaunimo organizacijų projektus, kaip vieną iš prioritetų numatyti nusikalsti linkusio jaunimo įtraukimą į projektinę veiklą